

RECREATIESCHAP

WESTFRIESLAND

RECREATIEVISIE

*Recreatieschap Westfriesland
Raadsledenbijeenkomst*

3 september 2025

Inhoud

1. Aanleiding en opdracht
2. Proces tot nu toe
3. Recreatie in Westfriesland
4. Opgaven
5. Visie en ambitie richting 2040
6. Actielijnen
7. Organisatie
8. Financiering
9. Vervolg

1. Een nieuwe recreatievisie Westfriesland

Aanleiding

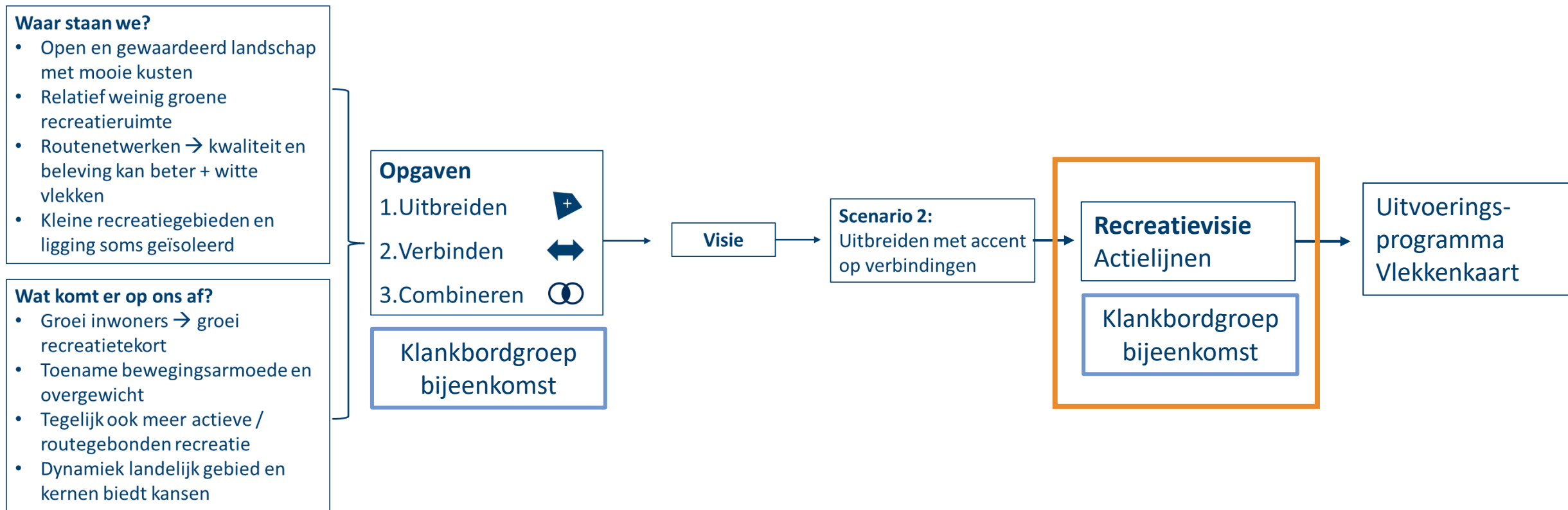
- In 2016 is het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland opgesteld.
- De omstandigheden zijn veranderd → bestaande Natuur- en Recreatieplan (2016) sluit niet meer aan

Opdracht

- Het opstellen van een integrale recreatievisie voor Westfriesland, in samenhang met provinciale en regionale ontwikkelingen

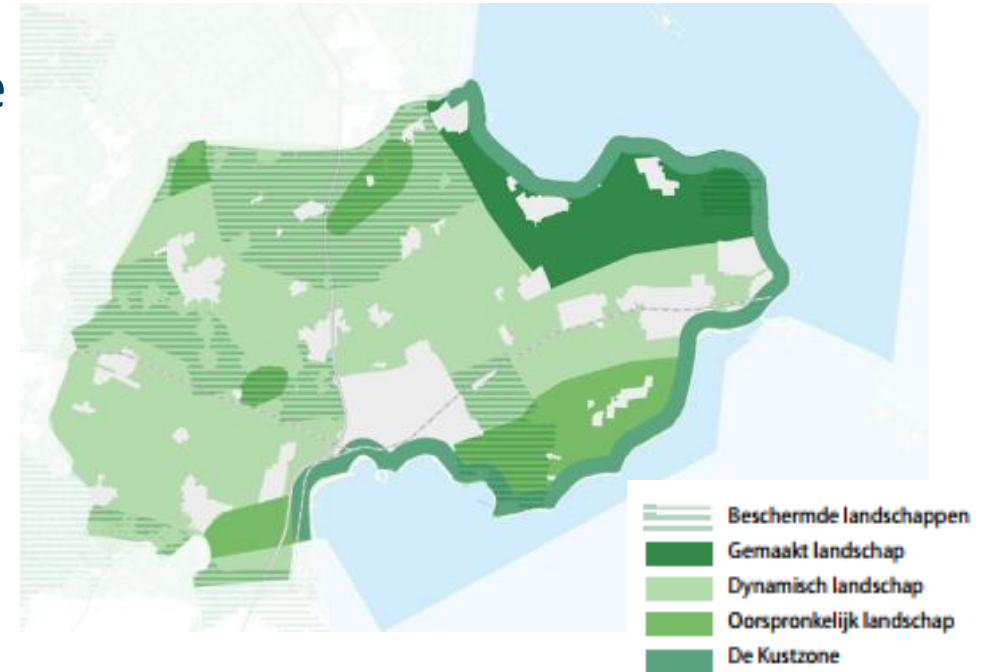

1. Proces tot nu toe

2. Recreatie in Westfriesland

- Recreatie- en natuurgebieden, afwisselende kust, cultuurhistorisch landschap en aantrekkelijke steden, watersportgebieden, dorpsbossen
- Qua oppervlakte relatief weinig natuur- en recreatieterrein
- Veel natuurgebieden zijn ontoegankelijk (zoals weidevogelgebieden)

2. Recreatie in Westfriesland

Maar:

- Opgaven voor kwaliteit van recreatieterreinen
- Missende verbindingen in netwerken
- Beleving en veiligheid op wegen en paden niet overal optimaal

Vooroever

Nesbos-Droge Wijmers

Drachterveld

Egboetswater

Stadsstrand Hoorn

De Leijen

Haven Wijdenes

Schellinkhout

De Hulk

Het Streekbos

Vooroever

4. Opgaven voor recreatie in Westfriesland

- Inwonersaantal groeit harder dan verwacht
- We gaan vaker naar buiten om te recreëren
- Recreatie is vaker “routegebonden”
- Er is daardoor een tekort aan recreatieruimte (blijkt ook uit onderzoek provincie)
- Bestaande natuur- en recreatiegebieden en het landschap komen onder druk te staan
- Maar in het landelijk gebied spelen nog veel meer opgaven ...

4. Visie richting 2040

Recreatie moet bijdragen aan een gezond en leefbaar Westfriesland

- Goed woon- en vestigingsklimaat
- Actieve en gezonde levensstijl
- Sociale interactie en cohesie
- Kennis en waardering voor lokale omgeving

Regio Westfriesland wil de inwoners van en bezoekers aan de regio voldoende kwalitatief goede en aantrekkelijke recreatiemogelijkheden bieden.

Recreatievoorzieningen brengen plezier én dragen positief bij aan de fysieke en mentale gezondheid van de inwoners, zorgen voor een fijne leefomgeving en kunnen bijdragen aan opgaven voor natuur, biodiversiteit en klimaat.

Door recreatie integraal als onderdeel bij andere ontwikkelingen mee te nemen begint het letterlijk bij de voordeur. Daarnaast wil de regio zich inzetten voor een aantrekkelijk en beleefbaar landschap met natuur- en cultuurwaarden.

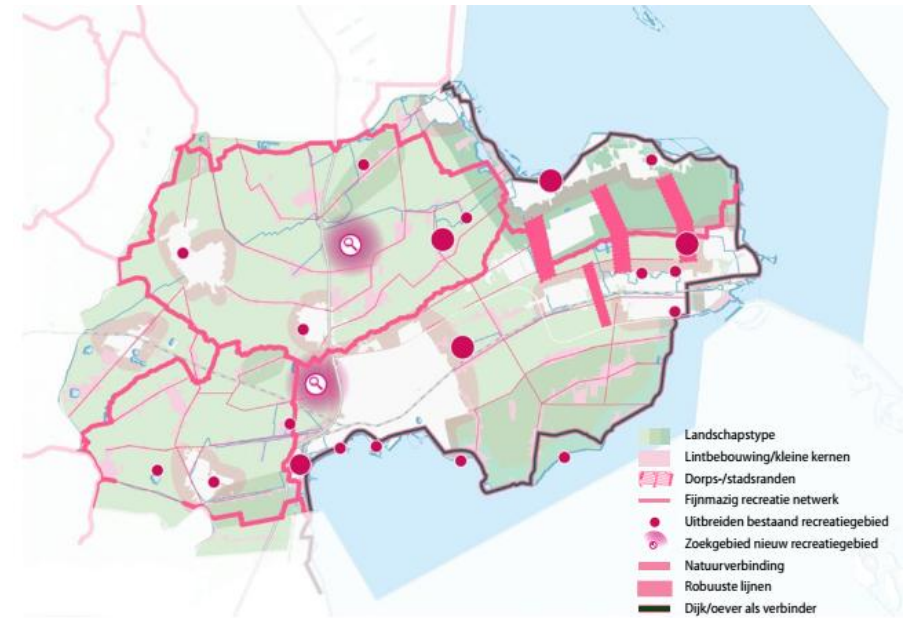
4. Ambitieniveau: Uitbreiding met accent op verbindingen

Ambitieniveau 2: Uitbreiding met accent op verbindingen

- Toename recreatiemogelijkheden per huishouden, maar nog niet naar norm PNH
- Bij uitbreiding accent op verbindingen, daarna op extra gebieden
- Kwaliteitsverbetering en uitbreiding bestaande gebieden
- Koppelkansen met andere ontwikkelingen

Wat we gaan doen

- Aantrekkelijk en voldoende recreatieruimte voor elke inwoner creëren, vanaf de voordeur
- Recreatieve bestemmingen en kernen beter verbinden
- Recreatie slimmer combineren met andere functies

Netwerkgedachte geïntegreerd in het Westfriesse landschap
(Ruimtelijke Agenda Westfriesland, Urhahn)

4. Actielijnen

1. Opwaarderen en uitbreiden van recreatiemogelijkheden
2. Fijnmazig netwerk van wandel-, fiets- en vaarroutes
3. Aantrekkelijk en beleefbaar Westfries landschap
4. Samenwerking met andere beleidsvelden en organisaties

Per actielijn:

- Het doel
- Uitwerking (voorbeeld)acties
- Uitgangspunten en randvoorwaarden voor beleid

Actielijn 1. Opwaarderen en uitbreiden van recreatiemogelijkheden

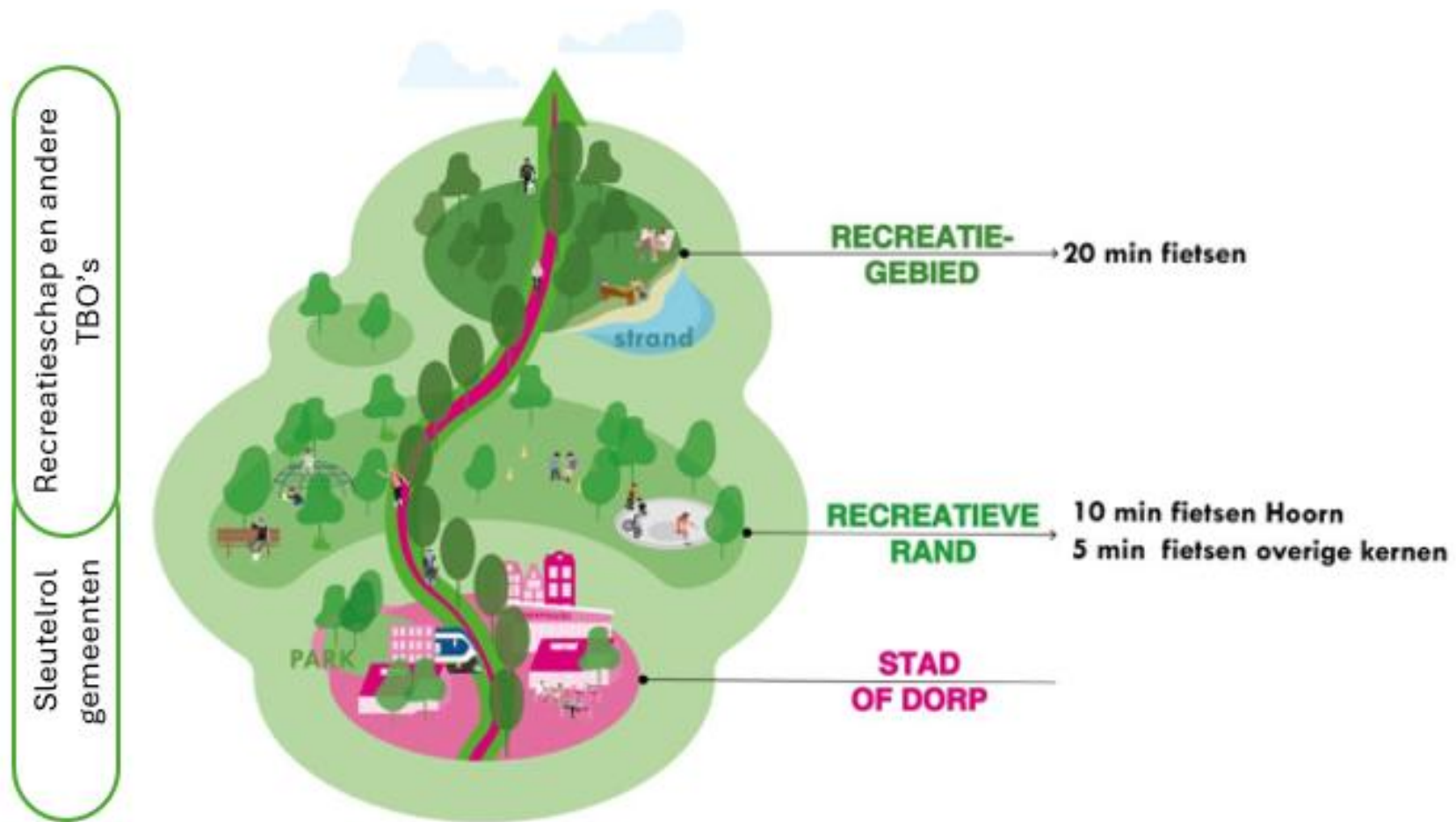
- Verbeteren van de kwaliteit van bestaande recreatiegebieden
- Uitbreiden van bestaande recreatiegebieden
- Toevoegen van nieuw recreatiegroen

Acties:

- Vernieuwing voorzieningen op bestaande gebieden
- Uitbreiding van recreatiegebieden
- Toevoegen van recreatiemogelijkheden op land en water
- Toevoegen van een recreatiegebied met diverse belevingen en functies
- Recreatief benutten van de kust

Recreatie om de hoek

Bron: Ruimtelijke Agenda Westfriesland, Urhahn, bewerking Bureau BUITEN

Actielijn 1. Opwaarderen en uitbreiden van recreatiemogelijkheden

Uitgangspunten en randvoorwaarden voor beleid

- Al het groen en water belangrijk → recreatievisie focust op recreatieve rand en recreatiegebied met landschap als basis
- Recreatie wordt direct meegenomen in stedelijke ontwikkelingen en omgevingsprogramma's
- Voorzieningen voor verschillende wensen, leeftijden, fysieke mogelijkheden en achtergronden
- Bewoners betrekken bij de (her)inrichting van recreatiegebieden
- Recreatiegebieden worden zoveel mogelijk natuurinclusief aangelegd en beheerd
- Recreatiegebieden hebben een basisniveau en - kwaliteit qua inrichting

Actielijn 2. Fijnmazig netwerk van wandel-, fiets- en vaarroutes

- Optimaliseren en uitbreiden van de recreatieve infrastructuur, aansluitend op woon- en werkgebieden
- Natuur en recreatie voor iedereen onder handbereik

Acties:

- Verbeteren van bestaande wegen voor wandelen, fietsen en (ongemotoriseerd) varen
- Integreren van “groenblauwe recreatie vanaf de voordeur” in stedelijke projecten
- Toevoegen ontbrekende schakels in de netwerken
- Verbinden van groengebieden en nieuwe woonwijken, aansluitend op doorgaande structuur
- Recreatief benutten van de kust

Actielijn 2. Fijnmazig netwerk van wandel-, fiets- en vaarroutes

Uitgangspunten en randvoorwaarden voor beleid

- Gemeenten stemmen onderling af over netwerk paden en routes
- Bij aanleg van nieuwe wegen en aanpak van bestaande wegen, krijgen wandelaars en fietsers ook een plek
- Blijvende aandacht voor behoud en verbetering van wandel-, fiets- en vaarmogelijkheden bij gebiedsontwikkeling en in omgevingsbeleid
- Let op de toegankelijkheid van paden voor verschillende gebruikers
- Voldoende brede fietspaden en vaarwegen

Actielijn 3. Aantrekkelijk en beleefbaar Westfries landschap

- Versterken landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten
- Toegankelijk en beleefbaar maken van kwaliteiten voor een breed publiek

Acties:

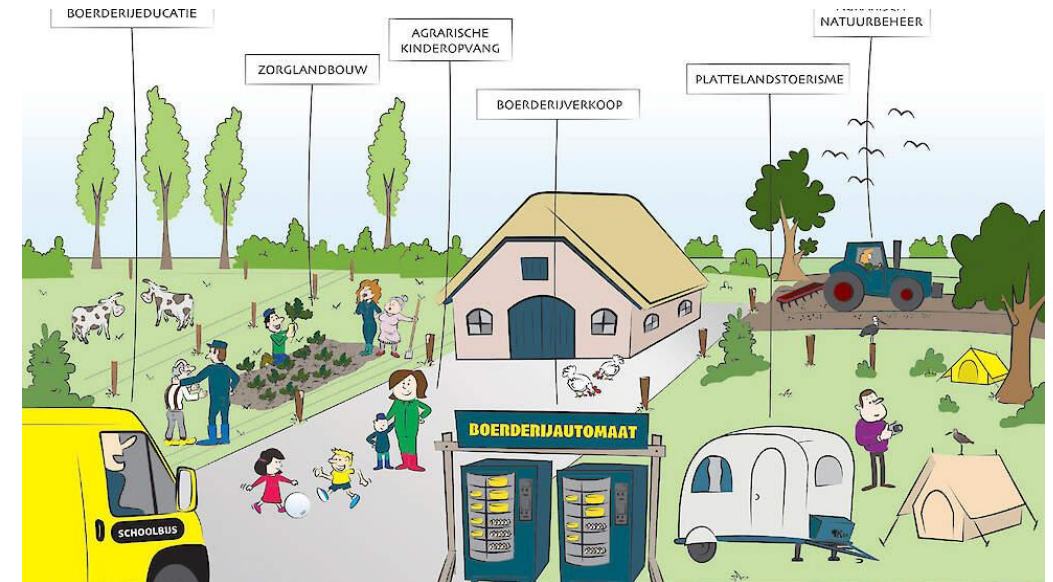
- Ontwikkelen van uitzicht- en beleefpunten
- Ontwikkelen van themaroutes door het landschap
- Recreatiegebieden benutten als gebiedsentrees en startpunt voor routes door het landschap
- Herstellen/ontwikkelen van cultuurhistorische elementen in het landschap
- Verbinden met (multifunctionele) landbouw: koppelkansen voor vrijetijdsaanbod

Actielijn 3. Aantrekkelijk en beleefbaar Westfries landschap

Uitgangspunten en randvoorwaarden voor beleid

- Samenwerking met de agrarische sector:
 - Gezamenlijk zorg dragen voor het landschap
 - Nieuwe inkomstenbronnen creëren
 - Eigenaarschap en toeristisch-recreatieve beleving versterken
- Gemeenten denken actief mee over (laagdrempelige) mogelijkheden voor recreatief medegebruik in agrarisch gebied
- Uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen is versterken van (authentieke) landschapskwaliteiten.
- Samenwerking (in projecten en beleid) met terreinbeheerders (SBB en LNH), Waterschap, (cultuur)historische organisaties, verenigingen en vrijwilligers

Mogelijkheden voor multifunctionele landbouw (foto: Veldpost)

Actielijn 4. Samenwerking met andere beleidsvelden en organisaties

- Recreatie integreren met andere functies in het landschap en binnen beleid
- Recreatie krijgt een prominentere plaats in ruimtelijke ontwikkeling

Acties:

- Integreren van “groene recreatie vanaf de voordeur” in stedelijke projecten
- Benutten van koppelkansen: waterberging, klimaatbuffer PWN, etc.
- In samenhang ontwikkelen en promoten van toeristisch-recreatief aanbod

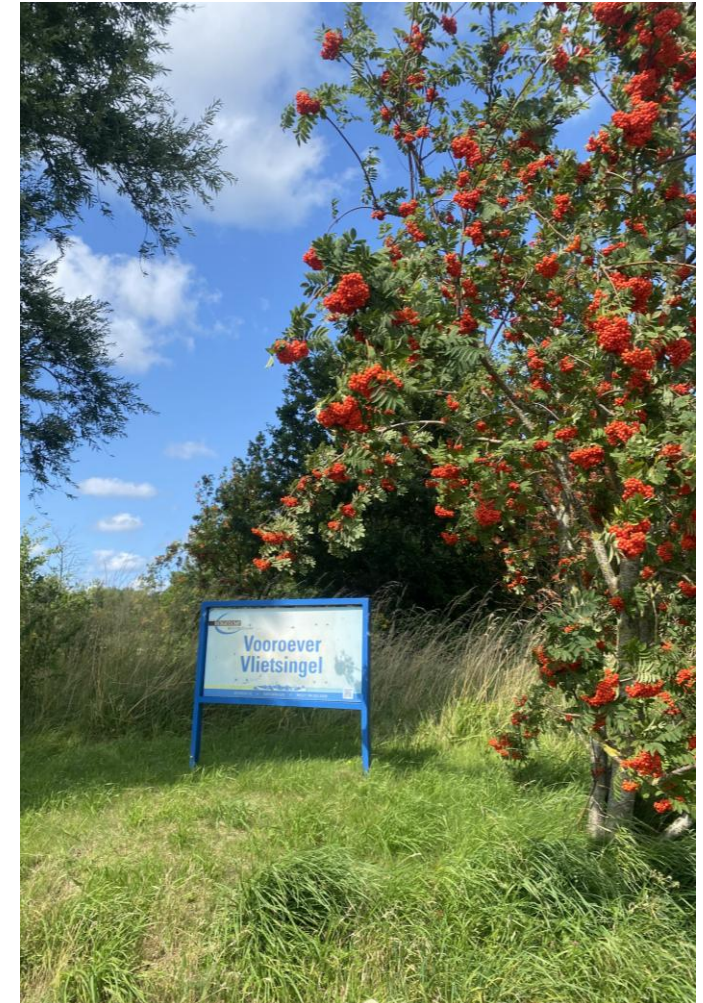

7. Rollen en taken Recreatieschap

- Trekkersrol:
 - in projecten op eigendommen
 - regiobrede projecten
 - niet-fysieke projecten, bv aanjagen samenwerking
- Regievoerend richting overheden, faciliterend richting marktpartijen

Taken Recreatieschap:

- Beheer, opwaarderen en uitbreiding van bestaande gebieden en voorzieningen
- Samen met gemeente, aanleggen van nieuwe (regionale) recreatiegebieden buiten de kernen
- (Digitale) vindbaarheid voor eigen inwoners
- Beleefbaar maken landschap

7. Rol en taken Recreatieschap

Voorbeeld:

Kwaliteitsverbetering recreatieterrein

- RSW is projectleider
- RSW is verantwoordelijk voor aanpassing, herinrichting en vernieuwen van bankjes, toiletten, panelen en groen
- Gemeenten ondersteunen in bereikbaarheid, ruimtelijke inpassing en veiligheid

Kansen voor kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de Leijen

7. Rollen en taken gemeenten

➤ **Sleutelrol in lokale projecten** , bijv.

- Realiseren verbindingen tussen kernen en recreatiegebieden
- Integreren van de recreatievisie in lokale en stedelijke plannen

Taken:

- Aanleggen van paden, bijv. tussen recreatiegebieden en woonlocaties
 - Beheer, opwaarderen en uitbreiding van bestaande gebieden en voorzieningen
 - Groen en blauw bij en verbindingen met nieuwbouwlocaties
 - Integratie van recreatie in ruimtelijk beleid
 - Integratie in breder gemeentelijk beleid, bijv. toerisme, groenbeheer
- Voorbeeld: bij aanleg nieuw gebied zijn gemeenten aan zet voor verwerving grond en bestemmingsplan, RSW draagt bij aan ontwerp en beheer gebied

8. Financiering

- Gemeenten en Recreatieschap Westfriesland
- Financiële koppeling van recreatie aan andere ontwikkelingen.
Zoals:
 - Recreatieve functies in klimaatbuffer bij Andijk
 - Natuurcompensatie vanuit infra-projecten
 - Financiering vanuit stedelijke ontwikkeling

8. Financiering

Voorbeeld

- Ontwikkeling Hoogkarspel Zuid: Groenblauwe ruimte direct meenemen in ontwikkeling en exploitatie van de wijk

8. Financiering

- Inverdienen:
 - Commerciële functies (en mogelijk bijdragen vanuit gebruikers) op terreinen voor structurele inkomsten
 - Mag niet ten koste gaan van kernwaarden terreinen
 - Kan ook knelpunten opleveren
- Voorbeeld: betaald parkeren: mogelijkheid tot inkomsten, maar vermindert toegankelijkheid en vraagt BOA-inzet
- Cofinanciering andere overheden en subsidies:
 - Cofinanciering vanuit provincie, Rijk, Nationaal Groenfonds
 - Mogelijk kansrijke subsidieregelingen vanuit provincie (o.a. voor waterrecreatie)
- Voorbeeld: subsidie 'Waterrecreatie: Kleine voorzieningen en diensten Noord-Holland'

9. Vervolg

- **10 december:** behandeling recreatievisie en uitvoeringsprogramma door het Algemeen Bestuur
- **Projectpagina:** www.recreatieschapwestfriesland.nl/beleid-en-projecten/nieuwe-recreatievisie/

9. Vervolg uitvoering

Uitvoeringsprogramma:

- Bevat projecten, prioritering, raming en betrokken partijen
- Vanaf 2026: implementatie bij Recreatieschap, gemeenten en andere betrokken
- Na de verkiezingen een brede discussie in het Algemeen bestuur over de uitvoering
- Financiële gevolgen via de P&C cyclus of separate voorstellen. Raden in positie

RECREATIESCHAP

WESTFRIESLAND

We beantwoorden
graag uw vragen